

[Else-Merete Ross.]

blive præst, mangler faktisk kun det militære område i, at ligestilling er opnået på alle områder. Men jeg må indrømme, at min principfasthed ikke rigtig slår til, når det gælder det militære område. Derfor er jeg glad for, at kvinder hos os ikke, som f. eks. i Israel, udskrives til almindelig værnepligt, men at vi nøjes med en frivillig ordning. Da denne frivillige ordning imidlertid benyttes af mange kvinder, er det vel i deres interesse, at der åbnes mulighed for en militær ansættelse af kvindeligt personel. Jeg kan dog ikke af bemærkningerne se ganske klart, hvad det er for funktioner, der i henhold til § 4 er tiltænkt de kvinder, hvem militær status nu tænkes tillagt, dog uden at de skal kunne opnå adgang til fast ansættelse som tjenestemand, og jeg vil bede om lidt flere oplysninger i udvalget.

På samme måde synes jeg at vi må have § 18 til nærmere drøftelse i udvalget. Det kan for en almindelig civil betragtning tage sig mærkeligt og måske lidt flot ud, at f. eks. kaptajner og kaptajnløjtnanter kan forlange sig pensioneret fra 47 års alderen, løjtnanter endog fra 42 års alderen, og efter forslaget's ordlyd er der her ikke alene tale om flyverløjtnanter, som vel skal klare særlig strenge fysiske krav. Det måtte synes rimeligt at drage en parallel fra det civile liv, hvor man ved overgang fra aldersrente til folkepension forhøjede aldersgrænsen fra 65 til 67 år. I alt fald ville det interessere mig, om vi i udvalget eller her i tinget kunne få en nærmere begrundelse for, at man giver slip på disse folk i så ung en alder.

Må jeg dernæst i relation til § 4, der indeholder bestemmelser om grundlaget for det menige personels tilvejebringelse, sige, at vi fra radikal side glæder os over, at det frivillighedsprincip, som vi altid har kæmpet for og så stærkt arbejdede på at få knæsat ved forliget om den nye forsvarslov, nu er i gang med at slå igennem. For et par måneder siden var man kommet op på 4 700 færdiguddannede frivillige, og man regner med, at antallet af frivillige fra nu af vil vokse støt. Men dermed være ikke sagt, at tilgangen af frivillige er så stor, at den svarer til de forventninger om en hastig nedsættelse af tjenestetiden, som vi

nærede ved forsvarslovens vedtagelse. Her spiller den fulde beskæftigelse og de høje lønninger på samfundets produktive områder stærkt hindrende ind; med hensyn til arbejdskraft må forsaret jo dele skæbne med det civile liv, når der er tale om frivillighed. Der mangler altså endnu nogle frivillige, før den nedsættelse af tjenestetiden, som det radikale venstre krævede medtaget i forsvarsforliget, og som skulle medføre nogen mandskabsreduktion til fordel for de produktive arbejdsområder, kan gennemføres i fuldt omfang; men en begyndelse er dog gjort.

Foreløbig er tjenestetidsnedsættelsen for garnisonstropperne påbegyndt. Den er her nedsat fra 16 til 10 måneder, og det drejer sig — efter hvad der er oplyst for mig — om henved 2 000 mand. I søværnet er værnepligten nedsat fra 16 måneder med ret til genindkaldelse til 14 måneder uden ret til genindkaldelse. I almindelighed udnyttede søværnet ikke værnepligten i fulde 16 måneder, men den aftalte nedsættelse af tjenestetiden har dog her allerede fundet sted i fuld udstrækning.

Nu opfordrer vi den højtærede forsvarsminister til at bidrage stærkest muligt til, at den sidste og mest omfattende nedsættelse, nedsættelsen af hærens tjenestetid fra 16 til 14 måneder og derefter til 12 måneder, bliver fremmet mest muligt inden for forligets rammer, således at den påbegyndte udvikling kan gennemføres. Der er jo gjort en god begyndelse i de to år. Det ses også af, at de totale styrker ved årsskiftet var faldet fra 47 250 til 42 800 mand og antallet af indkaldte værnepligtige fra 32 250 til 26 300. Denne reduktion af styrkerne, hvoraf de ca. 3 000 er taget fra hæren, mødte megen modstand, og mit parti måtte i høj grad høre ilde for sit krav om disse reduktioner; men jeg tror, at det produktive erhvervslivs folk til gengæld er tilfreds med, at nogle tusind mand i den mest arbejdsduelige alder er ført tilbage til erhvervene i en periode, hvor alle produktioner hæmmes af manglende arbejdskraft.

Jeg har gerne villet fremdrage også denne side af personelproblemet dels som et svar til dem, der agiterer mod det radikale venstre på, at vore krav til forsvarslovens administration ikke imødekommes, dels som en opfordring til den højtærede